

Motion till riksdagen 2021/22:4598

av **Johan Hedin m.fl. (C)**

med anledning av prop. 2021/22:196 Ökad kontroll vid verkställighet av fängelse med fotboja

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att brottsoffer för våld i nära relationer och för hedersbrott bör lämna sitt samtycke för att verkställighet med fotboja ska kunna beviljas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Kriminalvårdens möjlighet att meddela vistelseförbud inom ett visst område för den dömda och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Straff, inte minst fängelsestraff, har med utvecklingen av ny teknik kunnat ta nya former än vad som tidigare var möjligt. Att regeringen nu återkommit med förslag kring hur denna form av verkställighet av ett fängelsestraff kan utvecklas för att bli mer ändamålsenlig och effektiv är något som Centerpartiet välkomnar. Samtidigt kan regeringens förslag inte anses som tillfredsställande på ett antal punkter.

Regeringen motiverar sina förslag genom kostnadsbesparingar samt en mindre beläggning på svenska fängelser och anstalter. Även om det självfallet kan vara en välkommen effekt givet den rådande överbeläggningen menar vi att sådana överväganden inte bör utgöra grunden för hur ett fängelsestraff verkställs. Fokus borde ligga i hur verkställandet inverkar på den dömdes förutsättningar och möjligheter att effektivt rehabiliteras samt för att förebygga återfallsrisk. Därtill måste även brottsoffrens trygghet vara en central aspekt i sådana beslut.

Regeringens förslag beaktar inte problematiken som kan uppstå för de som är drabbade av våld i nära relationer. De individer som lever i relationer eller tidigare levit i relationer med dömda brottslingar är särskilt utsatta när det kommer till att åter drabbas av våld eller hot. Det är därför särskilt angeläget att säkerställa tryggheten för dessa

individer. Detta kan exempelvis ske genom att trygga kvinno- och tjejjourernas långsiktiga finansiering. En bredare bild av vår politik vad avser våld i nära relationer återges i vår kommittémotion 2021/22:3514 Våld i nära relation – ett samhällsproblem.

I 2 § IÖVL anges att verkställighet med fotboja inte får bifallas för fallet att särskilda skäl föreligger. Sådana skäl, som återges i Kriminalvårdens allmänna råd om intensivövervakning med elektronisk kontroll (KVFS 2011:6), är bl.a. om den som brottet riktat sig mot sambott med den dömd i fråga eller om det kan antas inverka menligt på barn som den dömd delar bostad med. Om det finns en annan vuxen i den delade bostaden ska även denne samtycka till verkställighet med fotboja för att sådan verkställighet ska kunna beviljas. Centerpartiet menar att fler personer måste ges tillfälle att yttra sig över ett sådant beslut. Våld i nära relationer förekommer även i fall där brottsoffer och förövare inte bor tillsammans. Vidare kan även våld och hot förekomma mellan närstående som inte har en parrelation, exempelvis vid hedersrelaterade brott. Det vore således rimligt att i fall av våld i nära relation eller hedersbrott även uppställa som krav att den den brottsdrabbade samtycker till verkställighet med fotboja för att sådan verkställighet ska kunna beviljas.

Vad avser regeringens förslag att ge Kriminalvården möjlighet att meddela vistelseförbud på vissa platser under verkställighet med fotboja finns även här en nedprioritering av brottsoffer. Även om det är angeläget att sådana vistelseförbud inte kränker den dömdes fri- och rättigheter i för stor utsträckning så måste det fortfarande sättas i proportion till verkställighet på anstalt, vilket utgör normen. En central aspekt i sådana vistelseförbud bör vara att säkerställa de brottsdrabbades intresse av att inte behöva konfronteras med sina förövare under strafftiden. Således borde de områden som beläggs med sådana vistelseförbud vara större än den omedelbara närheten kring ett brottsoffers bostad.

Johan Hedin (C)

Malin Björk (C)

Helena Vilhelmsson (C)